

Odrestaurowany SM-2

#Historia #Lotnictwo cywilne #Lotnictwo wojskowe 17 stycznia 2020

W grudniu 2019 w Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie odbyła się prezentacja odrestaurowanego przez spółkę Feniks Reco śmigłowca WSK SM-2 - jednego z niewielu zachowanych do dziś na świecie wiroplątów tego typu.

W grudniu 2019 w Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie odbyła się prezentacja odrestaurowanego przez spółkę Feniks Reco pierwszego prototypu śmigłowca WSK SM-2 / Zdjęcia: Muzeum Lotnictwa Polskiego

Renowacja śmigłowca, który ze względu na wiek uległ uszkodzeniom obejmującym m.in. silnik, kabinę pilotów, przekładnię główną i powłoki lakiernicze, rozpoczęła się jesienią ub. r. Charakter uszkodzeń wymagał demontażu śmigłowca, a w ramach prac wykonano m.in.: renowację łopat wirników, zespołu napędowego, tapicerki i tablicy przyrządów w kabinie pilotów, metodą chemiczną oczyszczono śmigłowiec z zewnątrz i wewnątrz z uszkodzonych i utlenionych powłok lakierniczych, zatrzymano korozję poprzez usunięcie jej źródeł z zastosowaniem preparatów chemicznych, naniesiono nowe malowanie, a także wykonano renowację i uzupełnienie elementów oszklenia kabiny. Efektem prac było przywrócenie znajdującego się w zbiorach muzeum pierwszego prototypu śmigłowca SM-2 do pierwotnego stanu.

WSK SM-2 powstał jako dalekie rozwinięcie produkowanego od 1956 w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego Świdniku koło Lublina śmigłowca SM-1, czyli licencyjnej wersji radzieckiego Mi-1. Po rozpoczęciu produkcji śmigłowców SM-1, których wg źródeł rosyjskich zbudowano 1597 egz. i w większości dostarczono do ZSRR, zespół polskich konstruktorów kierowany przez inż. Jerzego Tyrchę rozpoczął w latach 1957-59 projektowanie ulepszonej wersji, nazwanej SM-2. Dzięki dużemu nadmiarowi mocy silnika, SM-1 mógł zabierać więcej pasażerów lub ładunku niż mieściło się w jego kabinie. Dlatego zespół polskich konstruktorów zaprojektował zupełnie nowy kadłub z dużą, wygodną kabiną, mieszczącą łącznie z pilotem 5 osób. Do obszerniejszej kabiny

można też było zabrać nosze z pacjentem, załadowywane przez otwierany przód. Obszerne, przesuwane drzwi po obu stronach kadłuba ułatwiały wsiadanie i wysiadanie oraz prowadzenie z powietrza operacji ratowniczych przy pomocy specjalnej wciągarki. Bogatsze oszklenie kabiny zapewniało pilotowi doskonałą widoczność. Przy konstruowaniu SM-2 z rosyjskiego Mi-1 wykorzystano zespół napędowy razem z wirnikiem nośnym, częściowo przekonstruowaną belkę ogonową ze śmigłem sterującym i podwozie.

Niestety, podczas początkowej eksploatacji SM-2 dał się odczuć spadek osiągnięć śmigłowca. Po przeprowadzeniu dodatkowych prób okazało się, że przyczyną był spadek mocy silnika wywołany przez błąd konstrukcyjny, polegający na umiejscowieniu chwytu powietrza do gaźnika tak, że zasysał on gorące powietrze z układu chłodzenia.

Łącznie wyprodukowano 85 egz. SM-2, z których kilka wyeksportowano do ówczesnej Czechosłowacji. Dla polskiego lotnictwa wojskowego zakupiono 80 SM-2, z których kilka używano potem w cywilnym lotnictwie sanitarnym. Ostatnie SM-2 wycofano w Polsce z eksploatacji w 1979. Choć ich kariera była krótsza niż oryginalnych SM-1, to jednak dzięki projektującym SM-2 konstruktorom w powojennej Polsce odradzała się rodzima lotnicza myśl techniczna, która kontynuowała piękne tradycje okresu międzywojennego. Działania te miały ogromne znaczenie dla polskiego przemysłu lotniczego w dobie uzależnienia od Związku Radzieckiego.

Renowacja była prowadzona dzięki dofinansowaniu udzielonemu przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego i odbywała się pod patronatem medialnym Agencji Lotniczej Altair. W przyszłości renowacji mają zostać poddane także dwa inne znajdujące się w zbiorach Muzeum Lotnictwa Polskiego polskie śmigłowce: SM-1 i BZ-1 GIL.

Prowadząca renowację śmigłowca SM-2 spółka Feniks Reco została założona w 2017 przez grupę doświadczonych konserwatorów zabytkowych statków powietrznych. Wcześniej, w latach 2014-2017, będąc jeszcze pracownikami Zakładu Naprawczego Sprzętu Lotniczego Antoni Nowak, wykonali oni dla Muzeum Lotnictwa Polskiego renowacje samolotów: Jak-11, Jak-17W, Jak-23, LWD Zuch-2 i LWD Żuraw. W latach 2017-2018, już jako Feniks Reco, przeprowadzili kompleksową konserwację samolotu MD-12F ([MD-12F odrestaurowany](#), 2018-11-30).

Na podstawie informacji Marcina Sigmunda

Powiązane wiadomości

[Odrestaurowany SM-2 \(2020-01-17\)](#)

[MD-12F odrestaurowany \(2018-11-30\)](#)
